

POWIATOWY URZĄD PRACY W ŻAGANIU

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH**

RAPORT ZA 2005 ROK

ŻAGAŃ – MARZEC 2006

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
ROZDZIAŁ I	
Ogólna charakterystyka rynku pracy.....	5
ROZDZIAŁ II	
Analiza bezrobocia według zawodów /grup zawodów/.....	6
ROZDZIAŁ III	
Analiza ofert pracy według zawodów /grup zawodów/.....	13
ROZDZIAŁ IV	
Analiza podaży absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.....	23
ROZDZIAŁ V	
Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	27
PODSUMOWANIE	30

WSTĘP

Cel opracowania

Analiza rynku pracy przeprowadzona jest w celu monitorowania stanu zmieniającego się poziomu bezrobocia. Umożliwia ona dokładną kontrolę poziomu rozwoju lokalnego rynku pracy, liczby osób bezrobotnych i nowych ofert pracy. Na podstawie dokumentów z Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu zostanie przeprowadzona analiza danych statystycznych, co pozwoli na zilustrowanie struktury bezrobotnych ze względu na wiek, płeć, wykształcenia itp. Celem niniejszego raportu jest wskazanie obecnych i przyszłych kwalifikacji oraz umiejętności pracowników pod kątem zbieżności z potrzebami pracodawców oraz prognozy ilości i jakości zatrudnienia. Opracowane zostaną kierunki rozwoju szkolnictwa ponadgimnazjalnego, dostosowanego do wymagań rynku pracy.

Aktualnie występująca na lokalnym rynku pracy trudna sytuacja wiąże się między innymi z brakiem odpowiednich badań odnośnie zbieżności między przedsięwzięciami rozwoju przedsiębiorstw a działaniami edukacyjno – szkoleniowymi. Niedostatek odpowiednich informacji wpływa na brak dopasowania między popytem na pracę a podażą pracy w regionie. Pracodawcy borykają się z trudnościami w pozyskaniu pracowników o pożądanych kwalifikacjach i umiejętnościach.

Z drugiej zaś strony pracownicy mają problemy ze znalezieniem pracy, która odpowiadałaby ich wykształceniu. Obecni pracownicy nie zawsze wykonują pracę zgodną z ich wykształceniem, a także nie mają dostępu do informacji, które byłyby przydatne w planowaniu dalszej kariery zawodowej. Niedostatek tych danych uniemożliwia też prowadzenie racjonalnej polityki odnośnie usług edukacyjno – szkoleniowych w regionie, w związku z czym szkoły kształcą kierując się bardziej modą, niż rzeczywistymi potrzebami rynku pracy. Potęguje to w konsekwencji problemy bezrobocia w regionie, a także powoduje wzrost kosztów osobowych w firmach związany z fluktuacją kadr wskutek niedopasowania możliwości pracowników z wymaganiami stanowisk pracy.

Opracowanie to przyczyni się do wzbogacenia bazy danych o sytuacji na lokalnym rynku pracy, stanowiąc wskazówki dla szkół ponadgimnazjalnych i instytucji szkoleniowych w zakresie doskonalenia programów nauczania oraz szkoleń tak, by lepiej dostosować je do rzeczywistych potrzeb zakładów pracy.

Analiza i monitoring dotyczący bezrobotnych i ofert pracy według zawodów w swym założeniu powinien posłużyć w szczególności jako źródło informacji dla samorządów, regionalnych władz oświatowych oraz dyrekcji szkół ponadgimnazjalnych, czyli wszystkich instytucji, którzy współuczestniczą w tworzeniu sieci szkolnictwa ponadgimnazjalnego.

Informacja taka będzie pomocna w bieżącej korekcie poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Z drugiej strony użytkownikami informacji zawartych w opracowaniu będzie Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze jak i powiatowe urzędy pracy z terenu województwa lubuskiego. Informacja taka może być przydatna w prowadzenia racjonalnej i zgodnej z realiami polityki rynku pracy, gospodarki środkami Funduszu Pracy, w zakresie wyasygnowania środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Szczególnie dotyczy to realizacji programów specjalnych np. dla osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia. Poza tym wskazanie zawodów nadwyżkowych i deficytowych może się przyczynić do usprawnienia poradnictwa zawodowego jak i pośrednictwa pracy oraz może określić odpowiednie kierunki szkolenia dla bezrobotnych zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń.

Podstawa opracowania

Podstawowymi źródłami informacji wykorzystanymi w opracowaniu były:

- Dane zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także zgłoszonych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).
- Informacje oparte na badaniach sondażowych w szkołach ponadgimnazjalnych w zakresie przewidywanej liczby absolwentów według zawodów w danym roku szkolnym.

Metodologia opracowania

Monitoring dotyczy 10 grup wielkich, (kod jednocyfrowy) 30 dużych grup zawodowych (kod 2 cyfrowy), 392 grup elementarnych (kod 4 cyfrowy) oraz 1707 zawodów i specjalności (kod 6 cyfrowy), określonych w „Klasyfikacji zawodów i specjalności” wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Gospodarki z dnia 8 grudnia 2004 roku (Dz. U. Nr 265, poz. 2644) w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.

Ponadto przy monitoringu uwzględniono poziom i strukturę bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności, która obowiązuje na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności.

Przy czym przez monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć oceny i wnioski podjęte na podstawie systematycznego obserwowania rynku pracy w aspekcie kształtowania podaży i popytu, dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Natomiast grupa bez zawodów obejmuje osoby nie posiadające świadectwa ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu, nie posiadające udokumentowania ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. Grupa bez zawodu obejmuje przede wszystkim osoby z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące.

ROZDZIAŁ I

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY

Według stanu na 31 grudnia 2005 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu zarejestrowanych pozostawało 9036 bezrobotnych. Było to o 634 osoby mniej niż na koniec 2004 roku. Kobiety w liczbie 4851 osób stanowiły 53,7% ogółu bezrobotnych (o 287 osób mniej niż na koniec 2004 roku). Na wsi zamieszkiwało na koniec grudnia 2005 roku 3751 bezrobotnych, co stanowi 41,5% ogółu bezrobotnych w powiecie. Było ich o 191 osób mniej niż na koniec 2004 roku. Uprawnionych do pobierania zasiłku w końcu grudnia 2005 roku było 1429 osób, co stanowiło 15,8% ogółu bezrobotnych. W odniesieniu do końca 2004 roku liczba ta zmniejszyła się o 179 osób. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy – 342 osoby, stanowili w końcu grudnia 2005 roku 3,8% ogółu bezrobotnych.

W szczególnej sytuacji na rynku pracy znajdowały się, w końcu 2005 roku, następujące kategorie bezrobotnych:

- do 25 roku życia - stanowili 21,2% ogółu bezrobotnych (1915 osób),
- powyżej 50 roku życia - stanowili 14,4% ogółu bezrobotnych (1301 osób),
- długotrwale bezrobotni - stanowili 69,4% ogółu bezrobotnych (6269 osób),
- bez kwalifikacji zawodowych – stanowili oni 26,9% ogółu bezrobotnych (2432 osoby),
- osoby samotnie wychowujące dzieci do 7 lat – stanowili oni 5,7% ogółu bezrobotnych (520 osób),
- niepełnosprawni – stanowili oni 1,7% ogółu bezrobotnych (152 osoby).

Analiza struktury bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy wskazuje, że w dalszym ciągu najliczniejszą grupą osób, które na podjęcie zatrudnienia oczekują powyżej 24 miesięcy – 2964 osoby (32,8% ogółu).

Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym – 3310 osób (36,6% ogółu bezrobotnych) oraz gimnazjalnym i poniżej – 3024 osoby, co stanowi 33,5% ogółu bezrobotnych.

ROZDZIAŁ II

ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW /GRUP ZAWODÓW/

Według stanu na koniec grudnia 2005 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 9036 bezrobotnych, w tym 4851 kobiet, co stanowi 53,7% ogółu bezrobotnych. Większość z zarejestrowanych bezrobotnych to osoby poprzednio pracujące, gdyż stanowią oni 79,8% ogółu bezrobotnych (7210 osób). Dotychczas niepracujący bezrobotni stanowią grupę 1826 osób, co stanowi 20,2% ogółu bezrobotnych.

W populacji bezrobotnych większość stanowią osoby posiadające zawód. Wśród 9036 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2005 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu pozostawało:

- ❖ **7883 bezrobotnych posiadających zawód tj. 87,2% ogółu**
- ❖ **1153 bezrobotnych bez zawodu tj. 12,8% ogółu.**

W związku z ogólnym spadkiem bezrobocia w porównaniu do grudnia 2004 roku, gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych była mniejsza o 634 osoby odnotowano zmniejszenie liczby bezrobotnych posiadających zawód (o 685 osób) i wzrost liczby bezrobotnych bez zawodu (o 51 osób).

Poniżej w tabeli przedstawiono strukturę zawodową bezrobotnych według najbardziej wąskiego podziału tj. według tzw. grup zawodowych wielkich.

GRUPA ZAWODÓW		Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec grudnia			Struktura grup w 2005 [%]
		2004	2005	wzrost /spadek/	
		w liczbach bezwzględnych			
OGÓŁEM		9670	9036	-634	100
Bez zawodu		1102	1153	51	12,8
Posiadający zawód, w tym:		8568	7883	-685	87,2
I	Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	32	23	-9	0,3
II	Specjaliści	342	315	-27	3,5
III	Technicy i inny średni personel	1074	966	-108	10,7
IV	Pracownicy biurowi	340	311	-29	3,4
V	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1312	1220	-92	13,5
VI	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	353	334	-19	3,7
VII	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	3355	3040	-315	33,7

VIII	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	477	444	-33	4,9
IX	Pracownicy przy pracach prostych	1281	1224	-57	13,5
X	Siły zbrojne	2	6	4	0,0

Analiza danych zawartych w powyższej tabeli pozwala zaobserwować, iż nierównowagę na rynku pracy powoduje stosunkowo niewielka liczba zawodów, które generują zasadniczą część bezrobotnych. Największa liczba bezrobotnych występuje w grupie „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, pomimo że liczebność bezrobotnych spadła dość znacznie w stosunku do poprzedniego roku, gdyż o 9,4%, to nadal stanowią oni ponad 30% udziału wszystkich bezrobotnych. W grupie tej zdecydowanie przeważają mężczyźni. W ramach tej grupy najliczniejsze elementarne grupy zawodowe to: mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń, murarze i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych oraz ślusarze i pokrewni.

Kolejną pod względem liczebności bezrobotnych jest grupa „Pracownicy przy pracach prostych”, gdzie zarejestrowani są bezrobotni posiadający podstawowy poziom wykształcenia. Grupa ta pomimo spadku jej liczebności, stanowi 13,5% udziału wszystkich bezrobotnych. Pod względem płci grupa ta jest zrównoważona, podobna jest liczba mężczyzn i kobiet. W ramach tej grupy najliczniejsze grupy elementarne to: gospodarze budynków, robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, a także pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne.

Trzecią co do ilości zarejestrowanych bezrobotnych jest grupa „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”, ustępująca grupie „Pracownicy przy pracach prostych” tylko 4 bezrobotnymi osobami. Jednakże w grupie tej nastąpił większy spadek liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne, gdyż o 92 osoby w porównaniu do roku 2004. W tej grupie najliczniejsze grupy elementarne to: sprzedawcy i demonstratorzy, a także kucharze. Grupa ta jest zdominowana przez kobiety.

Największy spadek liczby bezrobotnych, w porównaniu do 2004 roku, nastąpił w grupach: „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (o 315 osób, tj. 9,4%), „Technicy i inny średni personel” (o 108 osób, tj. 10,1%) i „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” (o 92 osoby, tj. 7,0%).

Warto zaznaczyć, że odnotowany spadek poziomu bezrobocia w powiecie żagańskim nastąpił we wszystkich grupach zawodowych za wyjątkiem grupy „siły zbrojne”. Wzrosła również liczba osób nie posiadających zawodu.

Jeżeli chodzi o najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych grupy zawodów (według kodów 1 cyfrowych, tzw. wielkie grupy) i zawody przedstawione zostały poniżej:

- **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 3040 osób tj. 33,7 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, w tym najwięcej:
 - ✓ Murarz – 251
 - ✓ Ślusarz – 220
 - ✓ Krawiec – 212
 - ✓ Dzieciarz – 135
 - ✓ Mechanik samochodów osobowych – 135
 - ✓ Szewc – 121
 - ✓ Piekarz – 120
 - ✓ Przędzacz – 111

- **Pracownicy przy pracach prostych** – 1224 osoby tj. 13,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, w tym najwięcej:
 - ✓ Robotnik gospodarczy – 413
 - ✓ Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 237
 - ✓ Sprzątaczkę – 120
 - ✓ Robotnik budowlany – 90
 - ✓ Dozorca – 41

- **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – 1220 osób tj. 13,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, w tym najwięcej:
 - ✓ Sprzedawca – 709
 - ✓ Kucharz – 301
 - ✓ Kelner – 50
 - ✓ Fryzjer – 25
 - ✓ Bufetowy [barman] – 23

- **Technicy i inny średni personel** – 966 osób tj. 10,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, w tym najwięcej:
 - ✓ Asystent ekonomiczny – 132
 - ✓ Technik mechanik – 102
 - ✓ Technik rolnik – 101
 - ✓ Technik włókiennik – 63

- ✓ Handlowiec – 53
- **Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** – 444 osoby tj. 4,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, w tym najwięcej:
 - ✓ Kierowca ciągnika rolniczego – 55
 - ✓ Kierowca samochodu ciężarowego – 39
 - ✓ Kierowca samochodu osobowego – 36
 - ✓ Palacz kotłów parowych – 30
- **Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** – 334 osoby tj. 3,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, w tym najwięcej:
 - ✓ Robotnik leśny – 74
 - ✓ Rolnik upraw polowych – 48
 - ✓ Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej – 45
 - ✓ Drwal – 44
- **Specjaliści** – 315 osób tj. 3,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, w tym najwięcej:
 - ✓ Ekonomista – 146
 - ✓ Pielęgniarka – 21
 - ✓ Nauczyciel przedszkola – 15
 - ✓ Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży] - 11
- **Pracownicy biurowi** – 311 osób tj. 3,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, w tym najwięcej:
 - ✓ Pracownik biurowy – 148
 - ✓ Magazynier – 49
 - ✓ Telefonistka - 14
 - ✓ Asystent rachunkowości – 13
 - ✓ Recepcjonista - 13
- **Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy** – 23 osoby tj. 0,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, w tym najwięcej:

- ✓ Dyrektor wykonawczy – 3
- ✓ Kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie – 3
- ✓ Kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym – 3
- **Sily zbrojne – 6 osób:**
 - ✓ Żołnierz zasadniczej służby wojskowej – 3
 - ✓ Żołnierz zawodowy – 2
 - ✓ Żołnierz nadterminowej zasadniczej służby wojskowej - 1

Natomiast jeżeli chodzi o ranking zawodów według kodu sześciocyfrowego, to wśród zarejestrowanych bezrobotnych najwięcej osób było w zawodach takich jak:

Lp.	Kod zawodu	NAZWA ZAWODU	Liczba bezrobotnych
1.	522107	Sprzedawca	709
2.	914103	Robotnik gospodarczy	413
3.	512201	Kucharz	301
4.	712102	Murarz	251
5.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	237
6.	722204	Ślusarz	220
7.	743304	Krawiec	212
8.	419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	148
9.	241102	Ekonomista	146
10.	723105	Mechanik samochodów osobowych	135
11.	743202	Dziemięciarz	135
12.	341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	132
13.	743604	Szwaczka	121
14.	741203	Piekarz	120
15.	913207	Sprzątaczkę	120
16.	743101	Przędzacz	111
17.	311502	Technik mechanik	102
18.	321208	Technik rolnik	101
19.	723306	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	99
20.	723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	94

Powyższy ranking obejmuje zawody, w których liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec grudnia wynosiła powyżej 90.

Sporządzone zestawienie potwierdza, iż trudności ze znalezieniem zatrudnienia mają przede wszystkim osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych. Większość bezrobotnych

znajdujących się na czele listy rankingowej to osoby wykonujące pracę na stanowiskach robotniczych w przemyśle lub przy pracach prostych. Wysoko w rankingach plasują się również bezrobotni pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, gdzie właśnie sprzedawcy stoją na czele rankingu.

ZAWODY, W KTÓRYCH POSZUKUJĄ PRACY BEZROBOTNE KOBIETY

Według stanu na 31 grudnia 2005 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu zarejestrowanych pozostawało 4851 kobiet (53,7% ogółu bezrobotnych), z czego 3702 poprzednio pracowało (co stanowi 41% ogółu bezrobotnych), a 1149 dotychczas nie pracowało (12,7% ogółu bezrobotnych). Spośród zarejestrowanych kobiet, pracy w konkretnym zawodzie poszukiwało 4118 kobiet (84,9% ogółu kobiet), natomiast 733 kobiety (15,1%) nie posiadało kwalifikacji zawodowych.

Na koniec grudnia 2005 roku najliczniejszą grupę według kodu sześciocyfrowego stanowiły kobiety zarejestrowane w zawodzie sprzedawcy. Na drugim miejscu uplasowały się kobiety z grupy pracownicy usług osobistych i ochrony, najwięcej z nich posiadało zawód kucharki i kelnerki. Trzecią co do wielkości grupą pod względem liczby bezrobotnych kobiet była grupa pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, najwięcej z nich posiadało wykształcenie w zawodzie: krawiec, dziewiarz, szwaczka, przedzarz, tkacz, piekarz i cukiernik.

Wśród kobiet z wysokimi kwalifikacjami najwięcej było ekonomistek (2.6% ogółu zarejestrowanych kobiet).

Z rankingu zawodów bezrobotnych kobiet w 2005 roku wynika, że najliczniej zarejestrowane według kodu sześciocyfrowego pozostają:

Lp.	Kod zawodu	NAZWA ZAWODÓW	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni ogółem	Udział procentowy kobiet
1.	522107	Sprzedawca	641	709	90,4
2.	512201	Kucharz	277	301	92,0
3.	743304	Krawiec	209	212	98,6
4.	914103	Robotnik gospodarczy	159	413	38,5
5.	419101	Pracownik biurowy [zawód szkolny: Technik prac biurowych]	141	148	95,3
6.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	137	237	57,8
7.	743202	Dziewiarz	131	135	97,0
8.	241102	Ekonomista	124	146	84,9
9.	913207	Sprzątaczk	118	120	98,3
10.	743604	Szwaczka	117	121	96,7
11.	341902	Asystent ekonomiczny [zaw.	114	132	86,4

		szkolny: Technik ekonomista]			
12.	743101	Przedzarcz	102	111	91,9
13.	743206	Tkacz	75	82	91,5
14.	321208	Technik rolnik	66	101	65,4
15.	311918	Technik włókiennik	49	63	77,8
16.	512302	Kelner	46	50	92
17.	341501	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	44	53	83,0
18.	741203	Piekarz	43	120	35,8
19.	741201	Cukiernik	41	67	61,2
20.	321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	39	43	90,7
21.	343101	Pracownik administracyjny [zaw. szkolny: Technik administracji]	38	43	88,4
22.	913204	Pomoc kuchenna	34	34	100
23.	613101	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zaw. szkolny: Rolnik]	33	45	73,3
24.	343201	Księgowy [samodzielny]	32	33	96,7

Powyższy ranking obejmuje zawody, w których liczba zarejestrowanych kobiet na koniec 2005 roku wynosiła powyżej 30.

Na 24 zawody, w których zarejestrowane były bezrobotne kobiety, ponad jedna trzecia z nich posiadała zawód wymagający wykształcenia wyższego lub średniego, a niespełna dwie trzecie – zasadniczego bądź podstawowego.

ZAWODY, W KTÓRYCH POSZUKUJĄ PRACY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI

Na koniec grudnia 2005 roku w powiecie zagańskim długotrwale bezrobotni w liczbie 6269 stanowili 69,4% bezrobotnych.

Struktura zawodów osób długotrwale bezrobotnych, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, przedstawia tabela poniżej.

Lp.	Kod zawodu	NAZWA ZAWODÓW	Długotrwale bezrobotni	Bezrobotni ogółem	Udział procentowy długotrwale bezrobotnych
1.	522107	Sprzedawca	337	709	47,5
2.	914103	Robotnik gospodarczy	206	413	49,9
3.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	133	237	56,1
4.	512201	Kucharz	106	301	35,1
5.	712102	Murarz	94	251	37,5
6.	722204	Ślusarz	84	220	38,2
7.	913207	Sprzątaczk	80	120	66,7
8.	743304	Krawiec	76	212	35,8
9.	419101	Pracownik biurowy [zawód	70	148	47,3

		szkolny: Technik prac biurowych]			
10.	743101	Przedzarz	63	111	56,8
11.	743202	Dziemiarz	61	135	45,2
12.	341902	Asystent ekonomiczny [zaw. szkolny: Technik ekonomista]	59	132	44,7
13.	743604	Szwaczka	57	121	47,1
14.	931301	Robotnik budowlany	48	90	53,3
15.	743206	Tkacz	47	82	57,3
16.	742207	Stolarz meblowy	42	90	46,7
17.	631102	Robotnik leśny	41	74	55,4
18.	241102	Ekonomista	40	146	27,4
19.	741203	Piekarz	40	120	33,3
20.	723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	33	94	35,1
21.	321208	Technik rolnik	31	101	30,7

ROZDZIAŁ III

ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW /GRUP ZAWODÓW/

W okresie od stycznia do grudnia 2005 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu wpłynęło 3314 ofert pracy, pozyskanych przez pośredników pracy oraz zgłoszonych przez pracodawców, tj. o 188 ofert mniej niż w analogicznym okresie 2004 roku. Oferty pracy to wolne miejsca zatrudnienia i przygotowania zawodowego oraz przyjęte do realizacji miejsca pracy w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych, a także umów zleceń.

Analiza tych ofert wykazała, że nie pokrywają one zapotrzebowania wynikającego z napływu do bezrobocia (9508 osób), ponieważ liczba nowo rejestrowanych jest ponad 3-krotnie większa niż liczba propozycji pracy zgłaszanych ze strony pracodawców.

Struktura ofert pracy pozyskanych w 2005 roku przedstawia się następująco:

- 2357 ofert, tj. 71,0% wszystkich ofert to propozycje pracy subsydiowanej (w 2004 roku oferty pracy subsydiowanej stanowiły 68,9% ogółu zgłoszonych ofert, a ich liczba wynosiła 2411),
- 957 ofert, czyli 29,0% ogółu ofert to niesubsydiowane miejsca pracy (w okresie styczeń – grudzień 2004 roku liczba tego typu ofert wynosiła 1091 tj. 31,1%),
- 1825 ofert tj. 55% ogólnej liczby ofert pochodziło z sektora publicznego (w analogicznym okresie 2004 roku liczba ofert w tej grupie wynosiła 1810 tj. 51,7%),
- 218 ofert, czyli 6,6% ogółu dotyczyło propozycji pracy sezonowej,

- 305 ofert, tj. 9,2% ogólnej liczby ofert obejmowały propozycje pracy w ramach staży,
- 292 oferty tj. 8,8% zgłoszonych ofert dotyczyło miejsc przygotowania zawodowego,
- 89 ofert, czyli 2,7% wszystkich zgłoszonych ofert to miejsca pracy dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki,
- 41 ofert, tj. 1,2% ogółu propozycji pracy, zgłosili pracodawcy w celu zatrudnienia osób niepełnosprawnych (w ubiegłym roku liczba tego typu ofert wynosiła 29, co stanowiło 0,8% ogółu propozycji zatrudnienia).

OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

Analiza ofert pracy według zawodów i grup zawodów opiera się na określonej w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644) w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania, która obejmuje:

- 10 grup wielkich (kod jednocyfrowy), dla celów statystycznych stosowana jest dodatkowa grupa pod nazwą „bez zawodu”,
 - 30 grup dużych (jako wewnętrzny podział grup wielkich - kod dwucyfrowy),
 - 116 grup średnich (jako wewnętrzny podział grup dużych - kod trzycyfrowy),
 - 392 grupy elementarne (jako wewnętrzny podział grup średnich - kod czterocyfrowy),
- przy czym grupy elementarne obejmują 1707 zawodów i specjalności.

Porównanie liczby ofert pracy według zawodów (grupy wielkie – kod 1-cyfrowy) zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu w okresie 2004 i 2005 roku przedstawia poniższa tabela.

GRUPA ZAWODOWA		Oferty pracy zgłoszone w PUP wg stanu na koniec grudnia			Zmiana 2005 r. do 2004r. [%]
		2004	2005	wzrost /spadek/	
		w liczbach bezwzględnych			
OGÓŁEM		3502	3314	-188	94,6
Bez zawodu		0	0	-	-
Posiadający zawód, w tym:		3502	3314	-188	94,6
I	Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4	6	2	150
II	Specjaliści	68	51	-17	75
III	Technicy i inny średni personel	401	414	13	103,2
IV	Pracownicy biurowi	121	232	111	191,7

V	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	241	161	-80	66,8
VI	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	29	9	-20	31,0
VII	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	797	491	-306	61,6
VIII	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	186	188	2	101,1
IX	Pracownicy przy pracach prostych	1655	1762	107	106,5
X	Siły zbrojne	0	0	-	-

W 2005 roku w porównaniu do roku 2004 nastąpił spadek ilości ofert pracy w czterech wielkich grupach zawodowych, łącznie o 188 ofert, tj. o 5,4%. Największy spadek odnotowano w grupie „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (o 8,7%) i w grupie „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” (o 2,3%). Największy ilościowo spadek liczby ofert pracy (o 306) nastąpił również w grupie „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”.

Natomiast wzrost liczby ofert zatrudnienia nastąpił w pięciu wielkich grupach. Największy wzrost nastąpił w grupach „Pracownicy biurowi” (o 3,2%) i „Pracownicy przy pracach prostych” (o 3,1%).

W grupie „Siły zbrojne” i wśród osób nie posiadających zawodu nie odnotowano, podobnie jak w roku 2004, żadnych ofert zatrudnienia.

Zawody według kodu sześciocyfrowego z największą liczbą ofert pracy w poszczególnych wielkich grupach przedstawia poniższe zestawienie:

- **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy** – 6 ofert tj. 0,2% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym:

123501	Kierownik działu zaopatrzenia i dystrybucji	2 oferty
131401	Kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym	2 oferty
122201	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w przemyśle przetwórczym	1 oferta
123301	Kierownik działu marketingu i sprzedaży	1 oferta

- **Specjaliści** – 51 ofert tj. 1,5% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym:

241303	Doradca zawodowy	15 ofert
241912	Specjalista ds. marketingu i handlu [sprzedaży]	5 ofert

213101	Administrator baz danych	4 oferty
233201	Nauczyciel przedszkola	4 oferty
223903	Fizjoterapeuta	3 oferty
242905	Referendarz sądowy	3 oferty

- **Technicy i inny średni personel** – 414 ofert tj. 12,5% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym:

343101	Pracownik administracyjny	314 ofert
343201	Księgowy [samodzielny]	16 ofert
315206	Kontroler jakości wyrobów – artykuły przemysłowe	14 ofert
311401	Technik elektronik	7 ofert
341503	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	5 ofert
341902	Asystent ekonomiczny	5 ofert
348202	Bibliotekarz	4 oferty

- **Pracownicy biurowi** – 232 oferty tj. 7,0% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym:

419101	Pracownik biurowy	190 ofert
413103	Magazynier	11 ofert
411101	Sekretarka	10 ofert
419104	Pracownik kancelaryjny	5 ofert
422201	Recepcjonista	5 ofert
421102	Kasjer handlowy	4 oferty

- **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – 161 oferty tj. 4,8% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym:

522107	Sprzedawca	118 ofert
512201	Kucharz	12 ofert
512301	Bufetowy [barman]	9 ofert
512302	Kelner	7 ofert
512103	Intendent	4 oferty
514102	Fryzjer	3 oferty
515101	Strażak	3 oferty

- **Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** – 9 ofert tj. 0,3% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym:

631102	Robotnik leśny	8 ofert
631101	Drwal	1 oferta

- **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 491 ofert tj. 14,8% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym:

743604	Szwaczka	103 oferty
743206	Tkacz	46 ofert
742204	Stolarz	42 oferty
743202	Dziewiarz	42 oferty
722204	Ślusarz	35 ofert
712501	Meliorant	24 oferty
714101	Malarz budowlany	23 oferty
741203	Piekarz	19 ofert
712102	Murarz	18 ofert
741103	Rozbieracz - wykrawacz	15 ofert
742302	Pilarz	13 ofert
721202	Spawacz ręczny gazowy	12 ofert
712201	Betoniarz	11 ofert
723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	10 ofert

- **Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** – 188 ofert tj. 5,7% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym:

823205	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	45 ofert
826101	Operator maszyn do przygotowania włókien	32 oferty
826901	Operator maszyn do produkcji włókien i przędzin	26 ofert
832302	Kierowca samochodu ciężarowego	18 ofert
823290	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	11 ofert
813102	Operator maszyn do formowania szkła płaskiego	5 ofert
816205	Palacz kotłów c. o. wodnych rusztowych	5 ofert

- **Pracownicy przy pracach prostych** – 1762 oferty tj. 53,2% ogółu zgłoszonych ofert prac, w tym:

914103	Robotnik gospodarczy	1443 oferty
931301	Robotnik budowlany	86 ofert
932103	Pakowacz	55 ofert
915202	Dozorca	35 ofert
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	35 ofert
913207	Sprzątaczk	33 oferty
913204	Pomoc kuchenna	15 ofert
931201	Kopacz	11 ofert
933104	Robotnik magazynowy	7 ofert
914202	Operator myjni	6 ofert
932106	Sortowacz	6 ofert

- **Siły zbrojne** – brak zgłoszonych ofert pracy.

Struktura ofert pracy według dużych grup zawodowych, jak również powyższe zestawienie wskazuje, że największe zapotrzebowanie pracodawców (ponad 50% wszystkich ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu w 2005 roku) dotyczy pracowników posiadających kwalifikacje należące do grupy IX – „Pracownicy przy pracach prostych”, czyli bazujące na elementarnych umiejętnościach. Pracodawcy wykazują zapotrzebowanie również na pracowników z grupy VII – „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (14,8% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy), jak i z grupy I II – „Technicy i inny średni personel” (12,3% ogółu zgłoszonych w 2005 roku ofert pracy).

Najmniej zgłoszonych ofert pracy było w grupie I – „Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy”, gdyż oferty te stanowiły 0,2% z całkowitej liczby zgłoszonych ofert i w grupie VI – „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” (0,3% zgłoszonych ofert zatrudnienia).

Nie zanotowano ofert pracy w grupie 0 – „Siły zbrojne”.

OFERTY PRACY WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA

Zmieniające się wymogi kwalifikacyjne (poziom wykształcenia) w poszczególnych zawodach i specjalnościach powodują, iż obowiązująca klasyfikacja pozwala określić w miarę precyzyjnie jedynie zawody wymagające wyższego wykształcenia oraz zawody, w których wymagany jest podstawowy poziom wykształcenia.

Z tego względu dla potrzeb poniższej analizy wyodrębniono trzy poziomy wykształcenia:

- A. **WYŻSZE** – do tego poziomu zaliczono dwie pierwsze grupy wielkie tj. „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” oraz „Specjaliści”,
- B. **ŚREDNIE (policealne, średnie zawodowe, zasadnicze zawodowe)** – natomiast do tego poziomu zaliczona została większość wielkich grup tj. „Technicy i inny średni personel”, „Pracownicy biurowi”, „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”, „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy”, „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”,
- C. **PODSTAWOWE (gimnazjalne i poniżej)** – na tym poziomie umieszczono tylko jedną wielką grupę tj. „Pracownicy przy pracach prostych”.

Pracodawcy z powiatu żagańskiego w 2005 roku największe zapotrzebowanie zgłaszali w następujących zawodach (według kodów 4-cyfrowych):

A/ Z wykształceniem wyższym (ogółem 57 ofert):

- 2413 – Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi – 15 ofert,
- 2419 – Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani – 5 ofert,
- 2131 – Projektanci i analitycy systemów komputerowych – 4 oferty,
- 2332 – Nauczyciele przedszkoli – 4 oferty.

B/ Z wykształceniem średnim (ogółem 1495 ofert):

- 3431 – Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni – 314 ofert,
- 4191 – Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani – 190 ofert,
- 5221 - Sprzedawcy i demonstratorzy – 118 ofert,
- 7436 – Szwaczki, hafciarki i pokrewni – 103 oferty,
- 7432 – Tkacze, dziewiarze i pokrewni – 88 ofert,
- 8232 – Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych – 60 ofert,
- 7422 – Stolarze i pokrewni – 42 oferty,
- 7222 – Ślusarze i pokrewni – 37 ofert,
- 8261 – Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni – 33 oferty,
- 8269 – Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani – 26 ofert,
- 7125 – Robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni – 24 oferty,

- 7141 – Malarze budowlani i pokrewni – 23 oferty.

C/ Z wykształceniem podstawowym (ogółem 1762 oferty):

- 9141 – Gospodarze budynków – 1446 ofert,
- 9321 – Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle – 101 ofert,
- 9313 – Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym – 86 ofert,
- 9152 – Portierzy, woźni i pokrewni – 39 ofert,
- 9132 – Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotele i podobne – 57 ofert

RANKING OFERT PRACY

Z rankingu ofert pracy zgłoszonych w 2005 roku wynika, iż największe zapotrzebowanie dotyczyło bezrobotnych reprezentujących następujące zawody (według kodów 6 cyfrowych):

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2005 roku
1.	914103	Robotnik gospodarczy	1443
2.	343101	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	314
3.	419101	Pracownik biurowy [zawód szkolny: Technik prac biurowych]	190
4.	522107	Sprzedawca	118
5.	743604	Szwaczka	103
6.	931301	Robotnik budowlany	86
7.	932103	Pakowacz	55
8.	743206	Tkacz	46
9.	823205	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	45
10.	742204	Stolarz	42
11.	743202	Dziewiarz	42
12.	722204	Ślusarz	35
13.	915202	Dozorca	35
14.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	35
15.	913207	Sprzątaczk	33
16.	826101	Operator maszyn do przygotowania włókien	32
17.	826901	Operator maszyn do produkcji włókien i przędzin	26
18.	712501	Meliorant	24
19.	714101	Malarz budowlany	23
20.	741203	Piekarz	19
21.	712102	Murarz	18
22.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	18
23.	343201	Księgowy [samodzielny]	16

24.	241303	Doradca zawodowy	15
25.	741103	Rozbieracz - wykrawacz	15
26.	913204	Pomoc kuchenna	15
27.	315206	Kontroler jakości wyrobów – artykuły przemysłowe	14
28.	742302	Pilarz	13
29.	512201	Kucharz	12
30.	721202	Spawacz ręczny gazowy	12
31.	413103	Magazynier	11
32.	712201	Betoniarz	11
33.	823290	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	11
34.	931201	Kopacz	11

SZANSA UZYSKANIA OFERTY PRACY

Szanse uzyskania oferty pracy w interesującym nas zawodzie określić można poprzez tzw. „wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie”.

Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w danym zawodzie to stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w określonym roku, będących w dyspozycji urzędu pracy do średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym zawodzie w tym samym okresie na terenie działania tego urzędu.

Obliczony w ten sposób wskaźnik informuje zainteresowanych, w jakim zawodzie istnieje największa możliwość znalezienia wolnego miejsca pracy. Wskaźnik równy „1” oznacza, że na każdą zarejestrowaną osobę bezrobotną w danym zawodzie przypada w przybliżeniu oferta pracy. Wskaźnik przewyższający wartość „1” oznacza nadwyżkę ofert nad bezrobotnymi, natomiast wskaźnik poniżej 1 informuje o braku wolnych miejsc pracy w danym zawodzie. Im niższy wskaźnik tym mniejsza szansa znalezienia pracy.

Uwzględniając powyższy parametr stworzono ranking grup zawodów uszeregowanych od najwyższego do najniższego wskaźnika (tabela poniżej).

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
1.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,1736
2.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	0,0894
3.	82	Operatorzy i monterzy maszyn	0,0851
4.	41	Pracownicy obsługi biurowej	0,0692
5.	33	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	0,0555
6.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,0359
7.	92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	0,0314

8.	22	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	0,0247
9.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	0,0211
10.	12	Kierownicy dużych i średnich organizacji	0,0199
11.	13	Kierownicy małych przedsiębiorstw	0,0185
12.	42	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	0,0174
13.	73	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	0,0160
14.	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,0159
15.	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,0156
16.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	0,0136
17.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,0125
18.	23	Specjaliści szkolnictwa	0,0122
19.	24	Pozostali specjaliści	0,0110
20.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	0,0110
21.	31	Średni personel techniczny	0,0071
22.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	0,0068
23.	63	Leśnicy i rybacy	0,0065
24.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	0,0054
25.	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	0,0039
26.	64	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,0000
27.	61	Rolnicy* [zawód szkolny: Rolnik - obejmuje grupę dużą 61]	0,0000
28.	01	Siły zbrojne	0,0000
29.	62	Ogrodnicy* [zawód szkolny: Ogrodnik - obejmuje grupę dużą 62]	0,0000

Analizując powyższe zestawienie stwierdzić należy, że na terenie powiatu zagańskiego największą szansę uzyskania oferty zatrudnienia posiadają bezrobotni, których kwalifikacje odpowiadają elementarnym umiejętnościom, czyli „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach”, „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie”, „Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni”, a także bezrobotni z wykształceniem średnim, tj. „Pracownicy pozostałych specjalności”, „Operatorzy i monterzy maszyn”, „Pracownicy obsługi biurowej”. Wśród bezrobotnych z wyższym wykształceniem największą szansę uzyskania oferty zatrudnienia mają „Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia”, „Kierownicy dużych i średnich organizacji” i „Kierownicy małych przedsiębiorstw”.

OFERTY PRACY WEDŁUG PKD

Stosunek bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie zagańskim w 2005 roku przedstawia poniższa tabela.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2005 roku	Oferty pracy zgłoszone w 2005 roku
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	201	81
Górnictwo	11	1
Przetwórstwo przemysłowe	1687	694
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	10	1
Budownictwo	395	103
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	754	212
Hotele i restauracje	103	50
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	167	32
Pośrednictwo finansowe	33	38
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	109	51
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	1324	1129
Edukacja	271	358
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	173	189
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	566	375
Działalność nie zidentyfikowana	1532	0
Ogółem	7336	3314

ROZDZIAŁ IV

ANALIZA PODAŻY ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

Podstawową przyczyną bezrobocia wśród młodzieży są trudności w podjęciu pierwszej pracy zawodowej, a mianowicie zbyt niska w stosunku do napływu chłonność gospodarki na zatrudnienie, niedostosowanie struktury szkolnictwa, a zatem i profili zawodowych absolwentów do potrzeb rynku pracy oraz brak doświadczenia zawodowego, jak również wysoki poziom wymagań stawianych przez pracodawców młodym ludziom wchodzącym na rynek pracy. Również rynek pracy nie oferuje młodym ludziom stabilnych propozycji zatrudnienia i satysfakcjonujących ich zarobków.

Zdecydowana większość młodzieży dąży do zdobycia wykształcenia co najmniej średniego, czego dowodem są zawarte w poniższej tabeli dane. Spada rola wykształcenia zasadniczego zawodowego, co jest groźną tendencją, która za kilka lat może przynieść bardzo negatywne zjawiska na rynku pracy.

Ranking osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, którzy ukończyli szkołę ponadgimnazjalną na terenie powiatu żagańskiego w roku 2005, według zawodów i wykształcenia, przedstawia poniższa tabela.

Kod zawodu	Nazwa Zawodu	Absolwenci*, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2005	Bezrobotni absolwenci* zarejestrowani w PUP w końcu roku 2005	w tym Bezrobotni absolwenci* ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci* w roku 2006	(5):(3) w %
1	2	3	4	5	6	7
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe						
341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	83	25	25	71	30,1205
341501	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	69	18	18	49	26,0870
311502	Technik mechanik	48	10	10	65	20,8333
312102	Technik informatyk	48	6	6	66	12,5000
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	29	14	14	43	48,2759
311401	Technik elektronik	27	3	3	41	11,1111
321308	Technik technologii żywności – przetwórstwo mięsne	19	2	2	40	10,5263
321401	Dietetyk	16	0	0	0	0,0000
412102	Asystent rachunkowości [zawód szkolny: Technik rachunkowości]	13	1	1	0	7,6923
515902	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	13	2	2	0	15,3846
321208	Technik rolnik	10	1	1	16	10,0000
Wykształcenie średnie ogólnokształcące						
000000	Bez zawodu	564	85	85	560	15,0709
Wykształcenie zasadnicze zawodowe						
512202	Kucharz małej gastronomii	43	1	1	36	2,3256
522107	Sprzedawca	36	7	7	41	19,4444
741203	Piekarz	23	2	2	16	8,6957
722204	Ślusarz	18	4	4	15	22,2222
723306	Mechanik-operator maszyn i urządzeń	15	0	0	25	0,0000
724102	Elektromechanik pojazdów samochodowych	14	0	0	7	0,0000
741201	Cukiernik	11	2	2	6	18,1818
743304	Krawiec	10	1	1	0	10,0000
723390	Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń	9	0	0	19	0,0000
833101	Operator maszyn leśnych	6	2	2	0	33,3333

514102	Fryzjer [zawód szkolny: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	5	1	1	8	20,0000
742204	Stolarz	5	0	0	3	0,0000
724201	Elektromonter [elektryk] zakładowy	3	1	1	0	33,3333
712102	Murarz	2	0	0	0	0,0000
714201	Lakiernik samochodowy	1	1	1	0	100,0000
741104	Rzeźnik - wędliniarz	1	0	0	5	0,0000

*Absolwent – osoba do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Wśród osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki najwięcej osób było z wykształceniem ogólnokształcącym, gdyż stanowili oni prawie połowę ogółu. Drugą pod względem liczebności grupę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (32,9%). Według kodów sześciocyfrowych najwięcej osób z tym wykształceniem było w zawodach: asystent ekonomiczny (83 osoby), handlowiec (69 osób), technik mechanik i technik informatyk (po 48 osób). Na ostatnim miejscu uplasowały się osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (17,7%). Tutaj dominowały zawody: kucharz małej gastronomii (43 osoby), sprzedawca (36 osób) i piekarz (23 osoby).

Ranking osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według ilości osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu w roku 2005.

Kod zawodu	Nazwa Zawodu	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2005	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2005	%
000000	Bez zawodu	85	564	15,1
341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	25	83	30,1
341501	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	18	69	26,1
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	14	29	48,3
311502	Technik mechanik	10	48	20,8
522107	Sprzedawca	7	36	19,4
312102	Technik informatyk	6	48	12,5
722204	Ślusarz	4	18	22,2

Wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu największy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Przy ogólnej tendencji wzrostowej zarejestrowanych osób bez zawodu można przypuszczać, iż w przyszłych latach ta tendencja będzie się utrzymywać i liczba bezrobotnych bez zawodu będzie się powiększać.

Osoby z wykształceniem średnim zawodowym stanowią drugą pod względem liczebności grupę absolwentów. Wśród nich najczęściej występujące zawody to: asystent ekonomiczny, handlowiec, technik żywienia i gospodarstwa domowego oraz technik mechanik.

Ranking osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według przewidywanych absolwentów w roku 2006.

Kod zawodu	Nazwa Zawodu	Przewidywan i absolwenci w roku 2006	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2005	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2005
000000	Bez zawodu	560	564	85
341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	71	83	25
312102	Technik informatyk	66	48	6
311502	Technik mechanik	65	48	10
341501	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	49	69	18
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	43	29	14
311401	Technik elektronik	41	27	3
522107	Sprzedawca	41	35	7
321308	Technik technologii żywności – przetwórstwo mięsne	40	19	2
512202	Kucharz małej gastronomii	36	43	1
723306	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	25	15	0
346104	Pracownik socjalny	22	0	0
341404	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	21	0	0
341401	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	20	0	0
723390	Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń	19	9	0

Źródeł masowego bezrobocia młodych doszukiwać się należy w braku sprawnie działającego systemu koordynacji między systemem kształcenia a możliwościami zatrudnieniowymi rynku pracy. W konsekwencji system edukacyjny często kształci w zawodach i specjalnościach, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy, przyczyniając się do wzrostu bezrobocia. Osiągnięcie realnego zmniejszenia poziomu bezrobocia wśród ludzi młodych jest możliwe tylko poprzez stworzenie zintegrowanego systemu pozyskiwania i rozpowszechniania informacji dotyczącej zawodów nadwyżkowych i deficytowych oraz próba jego "przełożenia" na system edukacyjny.

Poza brakiem koordynacji problemem jest przede wszystkim niedobór wystarczających informacji o potrzebach kwalifikacyjnych rynku pracy. Analizy wskazują, że system szkolnictwa ponadgimnazjalnego oraz wyższego (a także system dokształcania i przekwalifikowywania) nie dysponuje informacjami o bieżącym i perspektywnym zapotrzebowaniu na zawody i specjalności, przez co instytucje rynku pracy, edukacyjne oraz szkoleniowe nie są w stanie w stopniu zadowalającym realizować swych zadań (tj. kształcić w takich zawodach lub/i kierować bezrobotnych na takie szkolenia, po których będą mieli szanse zatrudnienia). Istnieje więc konieczność analizowania oraz upowszechniania takich informacji.

ROZDZIAŁ V

ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Przez monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Jednym z mierników określających zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy) jest **Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów**, będący stosunkiem średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w danym roku do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym roku.

Innym z mierników jest **Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej**, określający różnicą pomiędzy średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym roku a średnią miesięczną ofert pracy zgłoszonych w danym roku. Średnia miesięczna **nadwyżka** podaży siły roboczej występuje, gdy średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym roku jest większa od średniej miesięcznej liczby

ofert pracy zgłoszonych w danym roku. Średni miesięczny **deficyt** podaży siły roboczej występuje, gdy średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym roku jest mniejsza od średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w danym roku (wyrażona jest wówczas liczbą ujemną).

Zawody deficytowe występują na rynku pracy zdecydowanie rzadziej aniżeli zawody nadwyżkowe. Oznacza to, że trudno jednoznacznie i bardzo wyraźnie określić, na które zawody występuje duże i nie realizowane zapotrzebowanie ze strony pracodawców. Z drugiej jednak strony pracodawcy nie zawsze korzystają z usług urzędu pracy a co za tym idzie w pełni rzeczywisty popyt na poszczególne zawody powinien być rozpatrywany z uwzględnieniem wszystkich możliwych źródeł pozyskiwania personelu. Wiadomym jest, że pracodawcy poszukując pracowników korzystają nie tylko z usług PUP, traktując je jako alternatywne źródło pozyskiwania personelu w stosunku do innych dostępnych metod rekrutacyjnych.

W 2005 roku w powiecie żagańskim odnotowano 61 zawodów deficytowych, z których 38 osiągnęło wartość maksymalną wskaźnika intensywności deficytu zawodów. Wartość MAX występuje, gdy w danym zawodzie nie odnotowano zarejestrowanych bezrobotnych, natomiast odnotowano zgłoszone oferty pracy. Patrząc jednocześnie przez pryzmat wskaźnika średniej miesięcznej deficytu podaży siły roboczej w 2005 roku, to najkorzystniej w tej grupie 38 zawodów wypadają:

Kod zawodu	ZAWÓD	Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej
823205	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	- 3,75
241303	Doradca zawodowy	- 1,25
732402	Galwanizer	- 0,58
914202	Operator myjni	- 0,50
348202	Bibliotekarz	- 0,33
242905	Referendarz sądowy	- 0,25
342390	Pozostali pracownicy do spraw zatrudnienia i pośrednictwa pracy	- 0,25
347601	Animator kultury	-0,25
732190	Pozostali formowacze wyrobów ceramicznych i pokrewni	-0,25
821106	Operator maszyn i urządzeń do produkcji opakowań blaszanych	-0,25
828403	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	- 0,25
243101	Archiwista	- 0,16
321201	Laborant nasiennictwa	- 0,16
343190	Pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	- 0,16

713501	Monter/składacz okien	- 0,16
814102	Operator pilarek do pozyskiwania tarcicy	- 0,16
921201	Pomocniczy robotnik leśny	- 0,16

Do zawodów deficytowych zaliczamy zawody, w których wskaźnik intensywności deficytu zawodów jest większy niż 1,1 (oprócz wcześniejszego wskaźnika MAX). Analizując ten wskaźnik, najkorzystniej prezentują się następujące zawody:

Kod zawodu	ZAWÓD	Wskaźnik intensywności deficytu zawodu
823290	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	11,00
741103	Rozbieracz - wykrawacz	7,70
826901	Operator maszyn do produkcji włókien i przędzin	6,50
343101	Pracownik administracyjny [Zawód szkolny: Technik administracji]	5,81
813102	Operator maszyn do formowania szkła płaskiego	5,00
213102	Administrator baz danych	4,00
823203	Odlewnik wyrobów z materiałów polimerowych	4,00
826101	Operator maszyn do przygotowania włókien	4,00

Do zawodów nadwyżkowych zaliczamy zawody, w których wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów jest niższy od 0,9. Wskaźnik ten precyzyjnie określa, czy dany zawód jest deficytowy czy nadwyżkowy, ale chcąc utworzyć ranking zawodów nadwyżkowych lepiej posługiwać się wskaźnikiem średniej nadwyżki podaży siły roboczej w 2005 roku. Największa średnia miesięczna nadwyżka podaży siły roboczej w powiecie zagańskim występowała w zawodach:

Kod zawodu	ZAWÓD	Średnia miesięczna nadwyżka podaży siły roboczej
000000	Bez zawodu	109,16
522107	Sprzedawca	39,58
712102	Murarz	25,75
512201	Kucharz	21,83
722204	Ślusarz	21,08
241102	Ekonomista	16,08
723105	Mechanik samochodów osobowych	15,33
743304	Krawiec	13,25
311502	Technik mechanik	12,41
341902	Asystent ekonomiczny	11,50
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	11,25
321208	Technik rolnik	10,58

723306	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	10,58
741203	Piekarz	10,25
723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	8,91
742207	Stolarz meblowy	8,16
341501	Handlowiec	7,50
712302	Stolarz budowlany	6,25
741201	Cukiernik	5,83
722304	Tokarz	5,58
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	5,50
723302	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	5,33
311918	Technik włókiennik	5,08
743101	Przędzacz	5,08
743202	Dziewiarz	4,91
631102	Robotnik leśny	4,75
913207	Sprzątaczką	4,58
312102	Technik informatyk	4,33
613101	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	4,33
721102	Formierz odlewnik	4,25
723104	Mechanik samochodów ciężarowych	4,08
311204	Technik budownictwa	4,00
833104	Kierowca ciągnika rolniczego	4,00

W powiecie żagańskim odnotowano w 2005 roku 61 (8,8%) zawodów uznawanych za deficytowe, wśród których dla 38 w omawianym okresie wpłynęły oferty pracy, a nie odnotowano zarejestrowanych bezrobotnych. Wśród odnotowanych zawodów deficytowych 9 (14,6%) wymagało wykształcenia wyższego, 18 (29,5%) średniego, 23 (37,7%) wykształcenia na ogół zasadniczego zawodowego, 11 (18,0%) było dla osób, których kwalifikacje odpowiadają elementarnym umiejętnościom. W 2005 roku odnotowano również 18 (2,6%) zawodów zrównoważonych, wśród których 5 wymagało wykształcenia wyższego, 4 średniego, 6 wykształcenia na ogół zasadniczego zawodowego i 3 były dla osób posiadających elementarne umiejętności. Odnotowano również 613 zawodów nadwyżkowych, co stanowi aż 88,6% ogółu.

PODSUMOWANIE

Podjęta przez PUP w Żaganiu próba określenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma na celu zobrazowanie aktualnej sytuacji na regionalnym rynku pracy i tym sposobem stworzenie przesłanek do wyciągnięcia odpowiednich wniosków przez służby odpowiedzialne za edukację i zatrudnienie, poradnictwo zawodowe i szkolenie.

Analiza ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu wskazuje na fakt, iż mimo deficytu podaży siły roboczej w znaczącej liczbie zawodów, nie wszystkie

oferty są w pełni realizowane. Wynika to głównie z braku dopasowania wymogów zgłaszanych ofert pracy do rzeczywistego poziomu i rodzaju kwalifikacji zawodowych posiadanych przez osoby bezrobotne. Część osób bezrobotnych posiada kwalifikacje zdeaktualizowane i nieodpowiadające nowoczesnym standardom pracy. Zmiany, jakie zachodzą w treści zawodów powinny być na bieżąco uwzględniane w aktualizowanych programach kształcenia zawodowego. Tymczasem trudności, z jakimi boryka się system kształcenia sprawia, że nie wszystkie szkoły zawodowe kształcą w pełni przygotowany do pracy personel zawodowy. Niestety zjawisko to dotyczy wszystkich szczebli kształcenia zawodowego. Ponadto klasyfikacja zawodów i specjalności, którą posługuje się szkolnictwo nie jest kompatybilna z tą, która powstała na potrzeby rynku pracy. Rozbieżności w nazewnictwie zawodów mają swoje odzwierciedlenie w przypisywaniu zawodów do określonych grup i dobieraniu ich do konkretnych stanowisk pracy.

Poradnictwo zawodowe i szkolenia prowadzone w ramach usług urzędu pracy nie są w tym względzie formą wystarczającą. Adresowane do osób bezrobotnych, pozbawionych już pracy, które mają za sobą najczęściej już pewne porażki dotyczące wejścia bądź powrotu na rynek pracy. Objęcie uczniów kompleksową orientacją i poradnictwem zawodowym, pomoc w świadomym wyborze zawodów, kształcenie zgodne z potrzebami rynku pracy oraz wyrabianie w toku kształcenia prawidłowych postaw prozawodowych i gotowości do uczestniczenia w edukacji permanentnej to postulaty zasadne z punktu widzenia ograniczania bezrobocia i dopasowania kadr pracowniczych do potrzeb stale rozwijającego się rynku pracy.

W powiecie zagańskim mamy nadal do czynienia z wysokim bezrobociem mimo odnotowanej wysokiej dynamiki malejącej w ostatnich latach. W takiej sytuacji podaż miejsc pracy na rynku jest nadal ograniczona, a popyt na nią wysoki. Stąd też trudno uznać konkluzje wypływające z przeprowadzonej oceny zawodów deficytowych i nadwyżkowych za długofalowe.

Przeprowadzona analiza pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

1. **Od wielu lat najwyższe bezrobocie utrzymuje się wśród robotników przemysłowych i rzemieślników.** Na koniec grudnia 2005 roku zarejestrowanych było 3040 osób posiadających zawody z tej grupy, a ich udział w ogólnej liczbie wynosił 33,7%.
2. **W rankingach zawodów bezrobotnych niezmiennie na pierwszym miejscu plasują się sprzedawcy (709 osób).** Ponadto, licznie zarejestrowani pozostają: robotnicy gospodarczy (413 osób), kucharze (301 osób), murarze (251 osób), robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym (237 osób), ślusarze (220 osób) i krawcy (212 osób).

3. **Wzrasta bezrobocie wśród osób nie posiadających zawodu.** W porównaniu do roku 2004 ich liczba wzrosła o 51 osób. Ponadto analizując podaż absolwentów szkół ponadgimnazjalnych można przypuszczać, iż w kolejnych latach liczba osób bez zawodu będzie się zwiększała.
4. **W większości grup zawodowych przeważają kobiety. Najwyższy współczynnik feminizacji** wystąpił w grupie pracowników usług osobistych i sprzedawców (ok. 90% udziału kobiet) i pracowników biurowych (ok. 80%). Jeżeli chodzi o poszczególne zawody to do najbardziej sfeminizowanych należą: pomoc kuchenna (100%), krawcowa (98,6%), sprzątaczką (98,3%), dziewiarz (97,0%), szwaczka (96,7%), księgowa (96,7%). Z rankingu zawodów wynika, że bezrobotne kobiety to najczęściej: sprzedawczynie, krawcowe i kucharki.
5. **Oferty pracy zgłaszane do powiatowych urzędów pracy nie pokrywają zapotrzebowania wynikającego z „napływu” do bezrobocia w większości zawodów,** ponieważ liczba nowo zarejestrowanych jest blisko trzykrotnie większa niż liczba zgłaszanych ze strony pracodawców zapotrzebowań na pracę.
6. **Podobnie jak w latach poprzednich najwięcej ofert pracy zgłaszano w zawodach w których jednocześnie było najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych.** Z rankingu ofert pracy zgłoszonych w 2005 roku wynika że największe zapotrzebowanie dotyczyło bezrobotnych posiadających następujące zawody: robotnik gospodarczy (1443 ofert), pracownik administracyjny (314), pracownik biurowy (190), sprzedawca (118), szwaczka (103).
7. **Jeżeli chodzi o szansę otrzymania oferty zatrudnienia w poszczególnych zawodach za pośrednictwem administracji to nie są one wielkie.** Uwzględniając wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy /średnia miesięczna liczba ofert do średniego miesięcznego poziomu bezrobocia w zawodzie/ to największe możliwości uzyskania oferty mają bezrobotni, których kwalifikacje odpowiadają elementarnym umiejętnościom tj.: pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach, pracownicy pozostałych specjalności, operatorzy i monterzy maszyn, pracownicy obsługi biurowej.
8. **Wśród osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki dominują osoby bez zawodu, gdyż stanowią one prawie 50% ogółu.** Drugą co do liczebności grupę stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (32,9%). W tej grupie najwięcej osób wykształciło się w zawodach: asystent ekonomiczny (83 osoby), handlowiec (69 osób), technik mechanik (48 osób) i technik informatyk (48 osób). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (17,7%). W tej grupie

przeważały zawody: kucharz małej gastronomii (43 osoby), sprzedawca (36 osób), piekarz (23 osoby) i ślusarz (18 osób).

9. **Również najliczniejszą grupę wśród osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowanych w PUP w Żaganiu stanowiły osoby bez zawodu (85 osób).** Przy prognozach podaży absolwentów w roku 2006 można przypuszczać, iż liczba zarejestrowanych osób bez zawodu będzie systematycznie rosła.
10. **W większości zawodów i specjalności na lokalnym rynku pracy występuje nadmiar pracowników, ponad 88% zawodów to zawody nadwyżkowe** tzn. z przewagą bezrobotnych nad ofertami, 2,6% to zawody zrównoważone czyli mniej więcej taka sama liczba bezrobotnych jak i ofert pracy, a tylko 8,8% to zawody deficytowe czyli z przewagą ofert nad bezrobotnymi.
11. **W powiecie żagańskim odnotowano 613 zawodów uznawanych za nadwyżkowe.** Do zawodów nadwyżkowych o najwyższym wskaźniku intensywności nadwyżki należały: sprzedawca, murarz, kucharz, ślusarz, mechanik samochodów osobowych, krawiec, technik mechanik.
12. **Z kolei odnotowano tylko 61 zawodów uznawanych za deficytowe, czyli takie, wśród których istnieje przewaga ofert nad bezrobotnymi.** Wśród odnotowanych zawodów deficytowych 9 wymagało wykształcenia wyższego, 18 średniego, 23 zasadniczego zawodowego i 11 nie wymagało żadnych kwalifikacji. Patrząc przez pryzmat wskaźnika średniej miesięcznej deficytu podaży siły roboczej najkorzystniej w grupie zawodów, w których odnotowano oferty pracy, a nie odnotowano zarejestrowanych bezrobotnych (wartość MAX), prezentują się zawody: operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych, doradca zawodowy, galwanizer i operator myjni.